

Στο Δημοτικό Συμβούλιο της Αθήνας έγινε πρόσφατα η πρόταση για τη δημιουργία «Οργανισμού» του Πνευματικού Κέντρου, που εκεί θα ανήκει και η διεύθυνση των Βιβλιοθηκών.

Με αφορμή αυτό θα θέλαμε να αναφερθούμε πάνω στις βιβλιοθήκες του Δήμου της Αθήνας. Για τις ελάχιστες που υπάρχουν και γι' αυτές που πρέπει να δημιουργηθούν. Για τις αυτοτελείς βιβλιοθήκες του Δήμου και γι' αυτές που φτιάχνονται στα Κέντρα Νεότητας, στα Πολιτιστικά Κέντρα Νεολαίας, Κέντρα Προστασίας Ηλικιωμένων Πνευματικά και Καλλιτεχνικά Κέντρα του Δήμου.

Στο 5ο Συνέδριο των Ελλήνων Βιβλιοθηκariών γράφτηκαν και συζητήθηκαν πολλά πράγματα για τις δημοτικές βιβλιοθήκες, τις παιδικές και γενικά τις λαϊκές βιβλιοθήκες. Η εκπρόσωπος του Δήμου Αθήνας, αντιδήμαρχος κ. Ε. Δωρή, χαιρετίζοντας το Συνέδριο, είπε ότι στα 1985 θα υπάρξει ανάπτυξη των βιβλιοθηκών στο Δήμο. Ας το ελπίσουμε, γιατί ο Δήμος δεν έχει να καυχηθεί ιδιαίτερα, για τις προσπάθειες του στο χώρο αυτό, όπως έχει ο Δήμαρχος Υμηττού κ. Α. Λεντάκης και άλλοι Δήμοι. Βέβαια, δεν είναι μόνο ο Δήμος Αθηναίων που καθυστερεί. Υπάρχουν και άλλοι Δήμοι, έτσι, που όταν επισκεφθείς την αποθήκη που διαθέτουν για βιβλιοθήκη, λες και «μη χειρότερα». Στη περιοχή του Λεκανοπεδίου Αθηνών, όταν μιλάς στους συμβούλους και στους ανθρώπους που ασχολούνται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τις δημοτικές βιβλιοθήκες – και ενώ βάζουν σαν κύριο στόχο φέτος την ανάπτυξη πολιτιστικής κίνησης και τη δημιουργία πολιτιστικών κέντρων – σκέφτονται να φτιάξουν ορισμένα ράφια για να πούνε «έχουμε και βιβλιοθήκη».

Το «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο» 1984 για το Δήμο Αθηναίων που ετοίμασε ομάδα του ΥΧΟΠ σε συνεργασία με τα Διαμερίσματα του Δήμου, στην πρόταση του για τον Κοινωνικό Εξοπλισμό, αναφέρει ότι πρέπει να προβλεφτεί και μια βιβλιοθήκη σε κάθε γειτονιά, είτε σε

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ
και
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ξεχωριστό χώρο (αξιοποίηση παραδοσιακών κτιρίων της γειτονιάς), είτε σε ενιαίο κτίριο σε συνδιασμό με άλλες κοινωνικές λειτουργίες. Η πρόταση αυτή δεν περιέχει καμιά πρωτοτυπία γιατί βρίσκεται στις προδιαγραφές που είναι γενικά παραδεκτές σε όλες τις πόλεις και τα χωριά. Δηλαδή αυτό που λέμε απλά, να γίνει ότι γίνεται σε όλο τον κόσμο για την ποιότητα ζωής και την κουλτούρα. Δεν προσφέρουμε κάτι το καινούργιο. Προσπαθούμε βέβαια στην εφαρμογή του να είναι πετυχημένο και να μην είναι μια απλή αντιγραφή.

Κι αυτό, γιατί όπως διαπιστώνει και η UNESCO στη δεκαετία του 70 παρά την εντυπωσιακή πρόοδο της τεχνολογίας στον τομέα των εκδόσεων που έχει σαν αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση του κόστους παραγωγής του βιβλίου και της διάθεσης του στην αγορά, το βιβλίο απέχει πολύ από το να αποτελεί μέρος της καθημερινής ζωής του ανθρώπου ακόμη και στις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες. Απεναντίας η τηλεόραση έχει γίνει το MEDIA MASS δηλαδή το μονοπώλιο σαν μέσο πνευματικής επικοινωνίας των πληθυσμών στην κατοικία τους, στο καφενείο της γειτονιάς.

Η Λαϊκή Βιβλιοθήκη φέρνει το βιβλίο κοντά στο λαό κάνοντας τη γνώση «κοινωνικό αγαθό». Και πετυχαίνει: α) Να μπορεί ο άνθρωπος να ψάχνει μόνος του στην πηγή των γνώσεων που πληθαίνουν απέραντα σήμερα και όχι μόνο να είναι παθητικός με το να ακούει και να βλέπει ότι μονοπωλιακά του προσφέρει και ότι θέλει η τηλεόραση όσο καλή κι αν είναι. Το διάβασμα είναι μια πράξη που εκφράζει ανησυχία, έρευνα, κουλτούρα. β) Η Δημοτική Βιβλιοθήκη

δίνει δυνατότητα στον κάτοικο της γειτονιάς να βρει το καλό βιβλίο που δεν μπορεί να αγοράσει εύκολα, όλες τις εφημερίδες που δεν μπορεί να τις προμηθεύεται καθημερινά, πολλά περιοδικά γ) τον βγάζει από το σπίτι του και την ατομική του τηλεόραση και του προσφέρει την ομαδική ζωή της κουλτούρας και της γνωριμίας με τον γείτονά του. Γιατί μέσα στο κέντρο μπορούν να γίνουν πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Για να πετύχουν όμως στην εφαρμογή τους οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες και να μην ικανοποιηθούμε με το να βάλουμε στα ράφια 300 βιβλία σε ένα πνευματικό κέντρο, η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι ευχάριστη και λειτουργική. Τα βιβλία να τα δανειζονται όσοι θέλουν αλλά να υπάρχει επίσης άνετος και φωτεινός χώρος για διάβασμα, γιατί το περιοδικό, η εφημερίδα, ένα πολύτιμο κείμενο δεν μπορούν να δανειστούν. Για την οργάνωση και λειτουργία της χρειάζονται οι βιβλιοθηκονόμοι που έχουν ειδικές γνώσεις ταξινόμησης, καταλογογράφησης και προπαντός τέτοιας συμπεριφοράς στον αναγνώστη που να τον προσελκύουν για να ξανάρθει. Πρέπει λοιπόν να προβλεφτούν πολλές θέσεις γι αυτούς στον Οργανισμό του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου της Αθήνας και στα Πολιτιστικά και άλλα Κέντρα που δημιουργεί ο Δήμος. Τελειώνοντας, μπορούμε να πούμε ότι είναι πολύ θετική η πρόταση του «Οργανισμού του Πνευματικού Κέντρου» για την οργάνωση Περιφερειακών Βιβλιοθηκών στο Δήμο Αθήνας που όμως πρέπει να συνδεθούν με το πνεύμα αποκέντρωσης του θεσμού των Δημοτικών Διαμερισμάτων. Χρειάζεται βέβαια, όχι μόνο το Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου, αλλά και οι Σύμβουλοι των Διαμερισμάτων να συλλάβουν την ανάγκη για τη δημιουργία πηγών γνώσης και κουλτούρας στη γειτονιά – όπως είναι η Βιβλιοθήκη – μέσα σε μια νέα αντίληψη πολιτιστικής κίνησης και πνευματικής δημιουργίας.